

mellem Danmark og Norge om Ændring af Opsigelsesregelen i Østgrønlandsoverenskomsten mellem Danmark og Norge af 9. Juli 1924.

(Forslaget til Rigsdagsbeslutning findes i Tillæg A. Sp. 1069).

Sagen sættes til Forhandling.

Udenrigsministeren (*Christmas Møller*): Østgrønlandsoverenskomsten af 9. Juli 1924 skulde, som det høje Ting vil vide, eventuelt være opsagt, hvis enten den danske eller den norske Regering ønskede det, inden den 10. Juli 1942. Saaledes som Forholdene laa baade for den kongelige norske og den kongelige danske Regering den Dato, var det umuligt at komme i virkelig Kontakt med hinanden, og man kan derfor sige, at der var Enighed om, at Overenskomstens Artikel 9 ikke kunde virke, saa længe Norge og Danmark var militært besat, men at man skulde se Tiden an, se, hvorledes Forholdene udviklede sig, og saa tage Stilling til Spørgsmaalet om Opsigelsesfristen, naar Sejren var vundet og Landene atter var frie.

Jeg havde en Forhandling med den norske Udenrigsminister Hr. Trygve Lie om dette Spørgsmaal her i København i Juli Maaned, og vi blev enige om den Overenskomst, som jeg herved har den Ære at forelægge for det høje Landsting som et Forslag til Rigsdagsbeslutning. Overenskomsten gaar ud paa, at Opsigelsesfristen udskydes fra 1942 til den tilsvarende Dato i 1946, saaledes at det staaar saavel Norge som Danmark frit for inden den 10. Juli 1946 at foretage Opsigelse; men hvis ingen af os gør dette, vil Grønlandsoverenskomsten løbe videre fra 1946 til 1966. Norges Udenrigsminister Hr. Trygve Lie og jeg blev meget hurtigt enige om, at det var den eneste rigtige Maade at tage Tingene paa, og jeg nærer heller ingen Tvivl om, at det høje Landsting og den høje Rigsdag vil billige dette. Jeg tror, at enhver vil finde denne Overenskomst, som jeg hermed anbefaler, rimelig og naturlig, idet Landene herefter har Lejlighed til inden for et Aars Tid frit at overveje, om de ønsker at opsiges Overenskomsten og faa foretaget Ændringer i den.

Jeg kan ikke slutte min Forelæggelsestale uden at fremhæve, hvorledes det paa den allerletteste Maade, i Virkeligheden i Løbet af Minutter, lykkedes Norges Uden-

rigsminister og mig at komme til Enighed angaaende denne Sag. Jeg maa maaske have Lov til at tilføje, at det heller ikke var saa underligt, fordi jeg gennem tre lange og drøje Aar havde haft et meget nært Venskab og Samarbejde med Udenrigsminister Trygve Lie og Norges Regering i London, hvor specielt Norges daværende og nuværende Udenrigsminister havde hjulpet den danske Sag som faa Udlændinge. Vi var derfor ganske klar over, at dette Spørgsmaal skulde løses i den Samarbejds og Venskabets Aand, som altid har præget Forholdet mellem vore Nationer, og ganske særlig præget det i den haarde Tid, vi har haft sammen, og som ganske utvivlsomt vil sætte sine Spor i Fremtidens Samarbejde, ogsaa paa dette Omraade, mellem Norge og Danmark.

Stumph: Jeg er glad ved, at jeg fra denne Plads kan faa Lejlighed til at udtale min Glæde over og Tilfredshed med det Standpunkt, der i 1942 blev taget af den norske og danske Regering, og som gik ud paa, at Østgrønlandsoverenskomstens Opsigelsesbestemmelse ikke kunde virke, saa længe Danmark og Norge var militært besat, men at den naturligvis under lagttagelse af den fastsatte 2 Aars Frist for Opsigelse kunde træde i Kraft, efter at begge Lande havde genvundet deres Frihed. Dette er jo glædeligvis nu sket, og der er derefter, som omtalt af den højtærede Udenrigsminister, opnaaet Enighed om, under Forbehold af Godkendelse fra de respektive forfatningsmæssige Organer, at Opsigelsesfristen først skal udløbe den 10. Juli 1946. Overenskomsten skal dog fortsat gælde, saafremt den ikke af en af Parterne før denne Dato opsiges til Ophør den 10. Juli 1948.

Det er denne Aftale, som den højtærede Udenrigsminister nu foreslaar ratificeret ved, at Rigsdagen giver sit Samtykke; og dette kan jeg anbefale, idet jeg er forvisset om, at det er en absolut Fordel, at det vigtige Spørgsmaal om, hvorvidt Grønlandsoverenskomsten fortsat skal bestaa eller ej, bliver afgjort under rolige og lidenskabsløse Forhold.

Med disse faa Ord skal jeg anbefale det foreliggende Forslag til Rigsdagsbeslutning til hurtig og velvillig Behandling i dette høje Ting.

Stegger Nielsen: Som nævnt af den højtærede Udenrigsminister er der fremsat Forslag til Rigsdagsbeslutning om at ændre